

POD HVIEZDAMI PARÍŽA

ROMÁN O JEDINEČNEJ FRANCÚZSKEJ KAVIARNI,
SILE RODINNÉHO DEDIČTVA A ŠANCI NA NOVÚ LÁSKU

**ŠVÉDSKY
BESTSELLER**

KAROLINA SCHÜTZER

metafora

POD HVIEZDAMI PARÍŽA

ROMÁN O JEDINEČNEJ FRANCÚZSKEJ KAVIARNI,
SILE RODINNÉHO DEDIČTVA A ŠANCI NA NOVÚ LÁSKU

KAROLINA SCHÜTZER

KAROLINA SCHÜTZER
POD HVIEZDAMI PARÍŽA

Vydala GRADA Slovakia s.r.o. pod značkou Metafora
Moskovská 29, 811 08 Bratislava 1
www.grada.sk
Tel.: +421 2 556 451 89
ako svoju 273. publikáciu.

Zo švédskeho originálu *Under ST Järnorna I Paris* vydaného vydavateľstvom
Pershagen Publishing AB, v roku 2023,
preložila do slovenčiny Anna Chelemendiková.
Jazyková redakcia Anetta Letková
Návrh obálky a grafická úprava Zuzana Ondrovičová
Zodpovedná redaktorka Lucia Baťová

Vydanie 1., 2024
Počet strán 320
Tlač THB a. s.

Copyright © Karolina Schützer 2023
Copyright © Hannes Nelander

Slovak edition © Grada Slovakia s.r.o., 2024
Translation © Anna Chelemendiková 2024
Cover illustrations © freepik, stock.adobe/Jareerut

Published by agreement with Paloma Agency

Upozornenie pre čitateľov a používateľov tejto knihy

*Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto tlačenej či elektronickej knihy
nesmie byť reprodukováaná a šírená v papierovej, elektronickej či inej podobe
bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa. Neoprávnené použitie
tejto knihy bude trestne stíhané. Automatizovaná analýza textu
alebo údajov v zmysle článku 4 smernice 2019/790/EÚ a používanie tejto
knihy na školenie AI sú bez súhlasu držiteľa práv zakázané.*

ISBN 978-80-8090-854-6 (ePub)
ISBN 978-80-8090-853-9 (pdf)
ISBN 978-80-8090-852-2 (print)

Venujem mame a otcovi

PROLÓG

Sophiin statív dopadol s buchnutím na zem pred palácom Sagerska huset v Štokholme, sídlom premiéra. Oprela sa o stenu a párkrát sa zhlboka nadýchla. *Ako sa to mohlo stať? Čo som urobila zle?*

Kým Fatima hľadala vhodné miesto na vysielanie a začínala montovať svoju kameramanskú výbavu, Sophia si zľahka oprela čelo o tvrdú stenu. Bolo takmer pol ôsmej večer a ona mala o chvíľu odvyselať svoju reportáž vo večerných správach, v priamom prenose. Napriek tomu, čo sa stalo, dúfala, že zvládne odvyselať tento živý vstup.

Všetko, za čo som bojovala. Čo mám teraz robiť?

Bola by radšej, keby nemala čas pozrieť si ten e-mail. Fatime to zatiaľ ešte nechcela povedať – plánovala je to oznámiť, až keď skončia. Prešiel okolo nich párik dôchodcov, pristavil sa a zadíval sa na kameru a mikrofón s logom televízie.

„Čo sa tu deje?“ opýtal sa zvedavo jeden z dvojice.

Sophia sa inštinktívne vystrela a dala si námahu, aby jej hlas znel čo najpevnejšie.

„Dnes sa konalo vypočúvanie v Ústavnoprávnom výbore. Čakáme na vyjadrenie premiéra a čoskoro budeme vyselať naživo vo večerných správach.“

Pokúsila sa o úsmev, ale vyzeralo to skôr ako úškrn. V jemnom daždi sledovala Fatimu, ako rozprestiera nad kamerou veľký daždník. O niečo ďalej postával hlúčik ďalších zástupcov médií. Keď zvedavý pár konečne odišiel, Sophia si vylepšila vizáž trochou púdru a rúžu. *Aspoň navonok vyzerám rovnako*, pomyslela si, keď zbadala svoju tvár v malom

vreckovom zrkadielku. Napriek tomu, že v jej vnútri bolo všetko hore nohami.

Bude to dobré. Môžem sa zrútiť, keď sa o hodinu vrátim domov.

Urobila pár rýchlych krokov k Fatime a kamere, no zastavila sa, keď pocítila niečo studené na nohe. Pozrela sa dolu a uvedomila si, že šliapla do kaluže. Voda jej presiakla do topánky a ponožka jej okamžite zvlhla. Vystúpila z kaluže a v duchu si poriadne zanaďovala. Sophia si priala, aby bola doma na pohovke s pohárom vína namiesto toho, aby sa čľapkala v kalužiach pred sídlom premiéra. Snažila sa ignorovať vlhkú končatinu a postavila sa pred kameru so široko rozkročenými nohami.

Bola pripravená.

Srdce sa jej rozbúchalo znepokojivo rýchlo. Otáčala mikrofón v ruke, cítila, ako sa jej spod púdru vynárajú kropaje potu, spôsobené úzkosťou.

„Začíname o tridsať sekúnd, Sophia. Si pripravená?“

Prikývla, položila si ruku na hrud' a snažila sa dýchať zhlboka a pokojne. Párik dôchodcov sa vrátil a teraz tu opäť stál, o pár metrov ďalej, a zvedavo ju sledoval.

Dopekla. Prestaňte na mňa zízať!

Sophia sa pozrela do papierov a ešte raz si všetko zrekapitulovala. Zachvela sa od chladu zo studenej nohy a odhrnula si vlasy, ktoré už mala vlhké a zvlnené od dažďa.

„Musím dostať pod kontrolu dych,“ zamrmlala. Namiesto toho v nej však narastala panika. Prvýkrát za celú svoju kariéru, alebo vlastne prvýkrát v živote, pocítila, že je na hrane svojej schopnosti udržať si chladnú hlavu.

Všetci sa mi budú smiať. Budú si myslieť, že som zlyhala. Všetci vedeli, že som tú prácu mala dostať ja. A že som roky bojovala o to, aby som to dosiahla.

Môj byt. Panebože. Už som ho prenajala. Kde budem bývať?

„Zostáva päť sekúnd,“ ozvala sa Fatima.

Sophia zdvihla zrak a uvidela, ako Fatimin posledný prst zmizol počas odpočítavania. Červené svetielko nad kamerou sa rozsvietilo.

Sophia otvorila ústa, ale nič z nich nevyšlo. Zavládlo hrobové ticho.

„Sophia, povedz niečo!“ zasyčala Fatima a mávla rukou.

Sophia civela do objektívu kamery a iba slabo vnímala svoju kolegyňu na pozadí. Nevedela si spomenúť, prečo tam stojí v daždi. Kdesi vnútri však cítila, že sa rúti do priepasti.

1

V predhádzajúci deň

Posledná kvapka kávy v papierovom poháriku bola hor-
ká a studená. Sophia vypila tmavú tekutinu a zvrátila
čelo nad jej chuťou. Vykukla zo sklenených dverí a zvolala
na vedúcu spravodajstva.

„Ešte päť minút a zverejníme ten príspevok.“

Zamierila na odpadkový kôš a trafila papierový pohárik
presne do cieľa.

„Päť minút? Vysielame o pol piatej. Zverejnite to *hmed' te-
raz!*“ zakričala Nettan zo spravodajskej miestnosti, kde ne-
pretržite pracovali novinári, redaktori, moderátori a mnohí
ďalší kolegovia.

Približne dvadsať televíznych obrazoviek vysielalo ob-
rovské kvantum správ a ako zvyčajne ukazovalo zábery
z hlavných zahraničných spravodajských kanálov.

Sophia cítila, ako sa jej zrýchľuje pulz, ale nedovolila,
aby ju jej hlas prezradil. Nedávno sa vyšplhala vyššie v re-
dakčnej hierarchii a plánovala zostať na vrchole. Päť rokov
bola iba bezvýznamným kolieskom v stroji.

Bola *nikto*.

Za tie roky sa stihla vydať aj rozviesť.

„Samozrejme, žiadny problém, Nettan,“ odvetila a sle-
dovala, ako vedúca spravodajstva niečo ticho zamrmlala zo
svojho miesta za stolom.

Rozvod s Viktorom ju stále ťažil na srdci ako vlhká deka. Bol to mrazivý pocit zlyhania, ktorý bol nielen náročný na zvládanie navonok, so všetkými tými otázkami, ktoré po ňom nasledovali, ale bol ešte bolestivejší, keď sa s ním snažila vyrovnať vo svojom vnútri.

Sophia sa pozerala na obrazovky pred sebou a sledovala Fatimine prsty, ktoré rýchlo vykonávali posledné úpravy. Sophia nikdy v živote nezmeškala žiaden termín. Zároveň nechcela Fatimu príliš rozrušiť, preto sa rozhodla ešte chvíľu mlčať, hoci to bolo bolestivé. Ako zvyčajne si prešla po koži na prste pod kĺbom, kde mávala snubný prsteň. Vždy, keď sa cítila vystresovaná, krútila prsteňom, čo bol zvyk, s ktorým nevedela prestať, aj keď už žiadny prsteň nemala.

Miestnosť, v ktorej s Fatimou sedeli, nemala okná a bola príjemne chladná a tmavá. Steny boli potiahnuté hrubou modrou látkou, ktorá tlmila zvuk – to všetko pre uľahčenie strihu videa. Väčšinu priestoru v miestnosti zaberá obrovský stôl s veľkými obrazovkami a niekoľkými klávesnicami. Sophia si sadla na jednu z fľakatých stoličiek pri stole a natúkala mená ľudí v príspevku, zatiaľ čo Fatima horúčkovo pracovala so zvukom a s obrazom na väčších obrazovkách. Príspevok, na ktorom pracovali, mal čoskoro uvidieť milión divákov v najväčšom švédskom spravodajskom programe. Pravdaže, v prípade, že ho nachystajú včas.

„No tak, Fatima. Švihni si,“ vyslovila napokon a zabubnovala rukami po stole pri klávesnici.

Neznášala, keď nemala veci pod kontrolou.

Fatima sa na ňu podráždene pozrela. Sophia zdvihla obočie a opätovne jej zamračil pohľad. Poznali sa tak dobre, že niekedy neboli potrebné slová.

V čase, keď vrcholil jej rozchod, jej bola Fatima oporou. Počúvala pokyny redaktorov a pomáhala Sophii zostavovať príspevky. Kupovala jej obedy. Dozerala na ňu, aby jedla.

Boli dni, keď ani nevedela, ako sa dostala do práce. A boli dni, keď jej zrazu voľne prúdil vzduch v hrudi a cítila sa silnejšia ako kedykoľvek predtým.

Nebolo ľahké rozísť sa s niekým, komu dala celú svoju dušu, s kým budovala svoje sny. No aj keď to bolo bolestivé, Sophia vedela, že urobila správne rozhodnutie.

Bolo to, akoby Viktor kráčal vedľa nej ako tieň počas celého ich manželstva a teraz konečne vyšla na slnko. Ovládal jej myšlienky. On bol ten, kto rozhodoval a dominoval. Občas jej to nové slnečné svetlo pripadalo silné a neobvyklé, oslepujúce. Boli chvíle, keď túžila iba po tom, aby mohla zaliezť do chatrče niekde v lese a schovať sa. Keď bol ten pocit príliš silný, zatlačila si nechty do dlane, až kým bolesť v jej ruke nebola väčšia ako bolesť v jej srdci.

Jej myšlienky prerušil Fatimin náhly výkrik, keď obrazovka na niekoľko sekúnd zamrzla.

Sophia sa pozrela na digitálne hodiny na stene potiahnutej látkou. Zostávali tri minúty. Zdalo sa, že červené čísla blikajú tým rýchlejšie a intenzívnejšie, čím viac sa blížili k termínu odovzdania.

„Lepšie je odovzdať niečo spolovice dobré ako neodovzdať to vôbec,“ mrmlala si Sophia ako mantru.

Ešte stále s nikým veľmi nehovorila o rozvoze – ani s Fatimou, ani s otcom, ani s inými priateľmi. Mala vôbec nejakých iných priateľov? Už ani nevedela. Viacerí z tých, ktorí jej boli najbližší, sa stratili v kolotoči detí a rodinného života. Bolo zvláštne, ako málo času mali na iné veci. Radšej s ňou telefonovali cez deň, keď boli v práci. Sophii sa to zdalo divné – vari vtedy nepracovali? Mala pocit, že jej ponúkajú len žalostné omrvinky svojho času.

Občas si Sophia kládla otázku, či aj ona niekedy dostane niečo z toho, čo mali oni. A chcela to vôbec? Cítila sa príliš zlomená. Akoby jej srdce nebolo stvorené na takýto druh lásky.

Nettan nakukla do strižne.

„Nie som si istá, či vás mám zaradiť na začiatok vysielania. Nepáči sa mi, že robíte veci takto na poslednú chvíľu.“

Sophia vedela, že má viacerých kolegov, ktorí by s radosťou zaujali jej miesto na začiatku vysielania. No v žiadnom prípade ich tam nechcela pustiť.

Vstala, povzbudivo potľapkala Nettan po ruke a zasmiala sa.

„Myslela som si, že si odolná proti stresu. Vážne, žiadny problém, Nettan. Nikdy som nezmeškala žiadny termín.“

Vedúca spravodajstva zdvihla pohľad a zadívala sa na digitálne hodiny na stene. „Stres zvládam dobre. O dve minúty a osem sekúnd sa začínajú správy.“

„Naozaj? Myslela som si, že máme ešte aspoň hodinu. Vďaka za pripomenutie,“ zamrmlala Fatima, ktorá nemala žiadnu úctu k autoritám. Nettan ignorovala Fatimin sarkazmus a namiesto toho ukázala na Sophiu.

„Ešte stále sme jediní, kto má komentár ministerky financií. Nikto iný od nej nič nedostal, dokonca ani rozhlas, ktorý má zvyčajne otvorené dvere u jej tlačového tajomníka. Skvelá práca.“

Nettan odišla z miestnosti skôr, ako Sophia stihla zareagovať. Vychutnávala si pochvalu od prísnej vedúcej spravodajstva. Fatima sa poškrabala po tmavých vlasoch a vybrala si z fotobanky nevýraznú fotku akýchsi bankoviek. Prižmúрила oči na obrazovku a mierne stlmila jas, aby obraz získal väčšiu hĺbku.

„Ako si to vlastne urobila?“ opýtala sa Fatima bez toho, aby spustila oči z obrazovky s dvomi pracovnými plochami pred sebou.

„Ako to myslíš?“

„Veď vieš. Za pár mesiacov si sa z najmensej ryby v potravinovom reťazci v tomto rybníku vyšvihla na najväčšiu favoritku. Všetci hovoria o tom, že dostaneš tú prácu v Káhire.“

Na jeseň minulého roka sa Sophii podarilo dostať k vytúženej senzačnej správe a postúpila vyššie v hierarchii.

Urobila reportáž, ktorá radikálne zmenila jej postavenie v redakcii.

„Nezabudni na svoj sľub, že ma vezmeš so sebou.“

Narážala na ich starú diskusiu o tom, kto ju bude správať ako kameraman, ak Sophia dostane prácu zahraničnej spravodajkyne v Káhire. Páčila sa jej tá predstava. Už teraz cítila sladkú chuť úspechu. Premýšľala o tom. Zahraničná spravodajkyňa so sídlom v Káhire, ktorá by sledovala celý Blízky východ.

„Uvidíme,“ usmiala sa na Fatimu a potom sa pozrela na hodiny na stene. „Máš presne šesťdesiat sekúnd, kým sa tento príspevok zverejní. Tak to už pošli, inak budeme mať obe malér.“

2

Sophia si omotala červený šál okolo krku a pozrela sa na jednu z televíznych obrazoviek za sklennými dverami. Sledovala, ako moderátor prečítal úvod k ich príspevku a ako sa spustil ich zostrih.

Na dnešný večer mali hotovo.

Fatima si zhlboka vzdychla a vyložila si nohy na stôl. Atmosféra v miestnosti sa rýchlo zmenila z napätej na pokojnú.

„Tak ako to bude s tou Káhirou?“

Fatima vrhla na Sophiu prenikavý pohľad, ani nežmurkala.

„Je toľko dobrých kameramanov,“ vyslovila Sophia šibalsky a začala si zbierať veci, pripravená vrátiť sa do svojho bytu, ktorého obsah bol z väčšej časti zabalený v kartónových škatuliach.

Po rozvode si ešte stále nevybalila veci. Hoci sa v novom byte necítila ako doma, skôr ako v dočasnom bydlisku, práve teraz túžila po svojej pohovke. Priala si zabudnúť na blikajúce hodiny a tlačových tajomníkov.

„No tak. Vieš, že ma máš najradšej. Dve ženy na Blízkom východe. Uvedomuješ si, ako neškodne by sme vyzerali? Pravdepodobne by sme tam boli jediný ženský tím. Ozaj, čo si urobila s Nettan, že tá pochválila? Vyspala si sa s ňou? Naozaj mi pripadá ako niekto, kto je na dievčatá. Mám pravdu?“

Fatima sa spokojne zasmiala.

„Moje tajomstvo spočíva v tom, že som bola neskutočne dobrá. Zapíš si to za uši, nech nezabudneš. A bol to predsa ten

príspevok o politikovi, ktorý...“ pokračovala Sophia a zrazu zaváhala. Stále nenachádzala tie správne slová, ktorými by opísala tú senzačnú informáciu, ktorá sa k nej dostala.

Fatima však nemala také veľké problémy s hľadaním slov. „... si leštil bambus počas pracovného stretnutia?“

Sophia si povzdychla.

„Nemusíš používať taký škaredý slovník.“

Fatima ľahostajne pokrčila plecami a nechala zo seba Sophiine slová stiecť ako vodu.

Sophia odhalila, že jeden z členov straníckej rady etablovanej politickej strany surfoval po pornografických stránkach počas virtuálnej pracovnej schôdze. Politik bol nútený odstúpiť a všetci mali podozrenie, že ho odhalil jeho politický rival z tej istej strany, aby sa uvoľnilo miesto preňho. V skutočnosti však Sophia dostala tip na túto senzáciu od starého kolegu – novinára, ktorý teraz pracoval hlboko vnútri úradu vlády.

„Teraz si môže robiť dobre bez nároku na plat,“ napísal bývalý kolega v esemeske, ktorú poslal spolu so snímku obrazovky s fotografiami zo schôdze.

Stále je to demokratické, pomyslela si Sophia. Parlament má byť predsa vzorkou občanov a on zastupuje veľkú časť Švédov – konzumentov porna.

„Toto bol môj bod obratu,“ zhodnotila Sophia a usmiala sa na Fatimu. „A hoci si taká trafená, vieš, že chcem, aby si so mnou išla do Káhiry. Ver či never, ale fakticky máš *tri* silné stránky.“

„Nechaj ma hádať! Môj skvelý zmysel pre humor, moje tmavé oči a moja schopnosť dohadzovať pekných mužov rozvedeným ženám, ktoré si potrebujú užiť?“

Fatima rada žartovala o Sophiinom rozvode. Takmer tri roky úzko spolupracovali a cítili sa spolu dobre, hoci boli veľmi odlišné. Ich vzťah bol výnimočný. Sophia nikdy nemala kamarátku, ktorá by sa s ňou tak veľmi zblížila a pri tom na ňu nemala množstvo požiadaviek.

S Fatimou používali drsný žargón a často si vymieňali vtipy, ktoré boli ďaleko za hranicou toho, čo sa považovalo za politicky korektné. Obom však bolo jasné, že tieto vtipy sú iba vtipmi. Niekedy však bola hranica veľmi tenká. Sophiin rozvod bol jednou z takýchto hraníc.

„Počúvaj pozorne,“ zavelila a uprela oči na Fatimu, ktorá okamžite natiahla ruky pred seba v obrannom geste.

„Dobre, takže tvoje silné stránky,“ pokračovala Sophia. Zdvihla jeden prst do vzduchu.

„Prvá. Si žena. Som taká unavená zo všetkých tých chlapov – otravných *metoo*-kameramanov tu v televízii. Aj keď často táraš dve na tri, človek vždy vie, kde sa nachádzaš ty a tvoje ruky.“

„To môže byť len otázka času.“

Fatima žmurkla jedným okom a znova sa rozosmiala. Sophia neodolala a zasmiala sa tiež.

„Dobre, druhá. Si dobrá kamarátka.“

Fatima zavrela oči a položila si ruku na srdce.

„Aj ty.“

„Tretia. Hovoriš po perzsky a rozumieš po arabsky.“

Sophia sa odmlčala a pokrútila hlavou, kým nadviazala: „Až na to, že teraz to naozaj nemusíme riešiť. Nevieme predsa, či tú prácu dostanem ja.“

„Trochu falošnej skromnosti? Vieš predsa, že tú prácu máš už nabetón istú.“

Hoci to nechcela priznať nahlas, dokonca ani pred Fatimou, Sophia s touto prácou počítala. Zopár ľudí z vedenia jej naznačilo, že toto je jej šanca, že nastal čas, aby konečne urobila ďalší krok vo svojej kariére.

„V redakcii naozaj nie je nikto iný, kto by vôbec prichádzal do úvahy,“ oznámila Sophii Nettan, vedúca spravodajstva, už pred niekoľkými týždňami, tichým hlasom, keď spolu stáli pri kávozare.

Sophia jej odpovedala úsmevom, ktorý znamenal tichý súhlas. *Nikto iný? Bola to pravda?* Slová vedúcej spravodaj-

stava jej spôsobili príjemný pocit v žalúdku. *Som teraz na rade ja?*

V ten večer zverejnila inzerát, v ktorom dala svoj byt do prenájmu, len tak, pre každý prípad, aby zistila, či sa niekto chytí na návnadu. Nezaškodí jej byť pripravená. Jediným problémom bolo, že dostala dokonalú odpoveď hneď na druhý deň. Študentka medicíny z Lundu, ktorá si chcela prenajať jej byt na dlhší čas.

Nedokázala odolať tomu pokušeniu.

3

Viktor jej ako zvyčajne zavolať, keď bola na ceste domov z práce. Pozrela sa na displej práve v okamihu, keď zablikal a objavila sa jeho fotografia, ale nevládala sa rozprávať. Nie dnes večer. Prvých pár mesiacov po rozvode mu vždy dvíhala mobil, no teraz začala jeho telefonáty ignorovať. Už na to nemala energiu. Ich rozhovory často vyúsťovali do deštruktívnych diskusií, ktoré nikam nevedli.

Zdvihol sa jarný vietor a zopár jesenných listov, ktoré prežili zimu, sa zvířilo okolo Sophiiných nôh. Keď kráčala cez námestie Nytorget v Södermalme, zadívala sa na tmavú marcovú oblohu.

V malých krčmách, ktoré míňala, sa pri stoloch tlačili páriky a skupiny priateľov a vyzerali, že sa dobre bavia. Pred niekoľkými rokmi by sa tiež vkradla do niektorej z preplnených reštaurácií, ale už dlhší čas na to nemala chuť. V poslednom období sa venovala iba práci.

V reštaurácii, kde si vyzdvihla zabalené jedlo, dokonca zapli infračervený ohrievač. Pri jednom zo stolov sa smiali tri mladé dievčatá, prikryté dekami, evidentne tam bola zima. Mali však červené víno, cesnakové hrianky a jedno druhé, takže Sophia si pomyslela, že aj napriek chladu si ten večer určite užívajú.

Pevnejšie si omotala šál okolo krku a zdvihla plecia až k ušiam, keď sa blížila k svojej bráne na ulici Malmgårdsvägen, hneď pod Vitaberským parkom.

Ako zvyčajne sa jej myšlienky zatúlali do minulosti. Stále bojovala s pocitom hanby za to, že Viktora neopustila skôr. Vedela, že jej rodina a priatelia si myslia, že si zaslúži niekoho lepšieho. Nevideli v ňom však to, čo v ňom videla ona.

Na začiatku im to klapalo dobre. *Na začiatku*. Lenže prečo s ním zostala toľko rokov po tom, čo sa ich vzťah pokazil? Nemala na to odpoveď. Vedela iba to, že bolo ťažké určiť, kedy sa láska vlastne skončila. Nanešťastie neexistovalo žiadne červené svetielko, ktoré by signalizovalo, že je čas odísť. Zmocnila sa jej mierna nevoľnosť. V tomto prípade tam červené svetielko fakticky bolo a svietilo príliš dlho.

Iste, Viktor spočiatku dobre zapadal do jej predstavy o tom, ako by mal vyzeráť jej život, ale táto predstava sa, žiaľ, rozpadla skôr, než stihla zvädnúť jej svadobná kytica. Bol inteligentný, šikovný a úspešný, no nanešťastie aj mimoriadne tradičný. Keď si Sophia uvedomila, že Viktor aj jeho matka od nej očakávajú, že ak, alebo skôr *keď* budú mať deti, prestane pracovať a stane sa ženou v domácnosti, Sophia dostala panický záchvat. Neodsudzovala ostatných, ktorí chceli žiť svoj život takýmto spôsobom, problém ale spočíval v tom, že ona by takto nikdy nebola šťastná. Okrem toho to bol Viktorov sen, nie Sophiin.

„Uvedomuješ si, že je pre mňa ťažké brať tá vážne?“ zašepkala mu, keď stáli v kriedovobielej kuchyni úhľadného domu jeho rodičov v Danderyde.

„Prečo by si mala pracovať, keď ja zarábam viac než trikrát toľko ako ty?“ odpovedal a pokúsil sa ju jemne chytiť za ruku.

Vytrhla sa mu a pozrela sa naňho, akoby sa zmenil na prízrak.

„Možno preto, lebo chcem? Pretože už nie je rok 1955? Pretože som veľmi dobrá v tom, čo robím?“

Potom už išlo všetko dolu vodou. Začal byť dominantnejší a chcel mať všetko pod kontrolou. Zdalo sa, že sa

nedokážu navzájom počúvať. Jeden hovoril. Druhý nepočúval.

Boli manželmi niečo vyše dvoch rokov, keď vyhlásila, že sa chce rozviesť. Samozrejme, že on namietal a prosil ju, aby zašli do manželskej poradne.

„Už je neskoro na terapiu, Viktor. Máme príliš odlišné hodnoty, s tým nám nepomôže žiadny terapeut na svete,“ oznámila mu Sophia kyslo.

Po niekoľkých mesiacoch našťastie podpísal papiere. Od ukončenia rozvodu uplynulo takmer šesť mesiacov a on stále čakal, že Sophia „dostane rozum“. A ona tiež tajne dúfala, že on sa zmení, stane sa človekom, za akého ho považovala, mužom, do ktorého sa zamilovala. Vedela však, že je to nespĺniteľný sen.

Ako zvyčajne, už len pri pomyslení naňho pocítila napätie v spánkoch. Nedávno dovŕšila tridsaťpäť rokov a nemala by mať bývalého manžela, ktorý jej vyvolával. Bola príliš mladá na to, aby bola rozvedená. Mala by mať dobrého, milujúceho partnera a možno aj dieťa na ceste. Nie, zastavila svoje myšlienky. Odmietla dovoliť, aby jej spomienky na toto všetko pokazili ďalší večer.

Zahla za roh na ulicu Malmgårdsvägen. Keď sa priblížila k bráne, zastala.

„Čo tu, dofrasa, robíš?“

4

Viktor vedel dobre argumentovať a ona pocítila, ako sa cez jej hrud' prevalila vlna strachu. Desila ju predstava, že by sa mu podarilo presvedčiť ju, aby ho pustila hore. Nedovolila mu však vidieť nič iné ako jej hnev.

Zmierlivo sa usmial.

„Len som išiel okolo. Volal som ti, ale nedvíhala si. Nejaké práva mi predsa ešte zostali.“

Zľahka jej prešiel prstami po líci a snažil sa, aby to vyznelo ako žart.

Odvrátila tvár od jeho ruky.

„Aké *práva*? Predtým si nemal právo na nič a nemáš ho ani teraz. Nepovedala som ti to dosť jasne?“

Vyplula zo seba tieto slová a zbadala, ako sa jej trasú ruky, keď vyťukávala vstupný kód od brány.

Dopekla.

Bol to taký tenký ľad. Nechcela mu ukázať svoju neistotu a všetky emócie, ktoré v nej vreli, ale kričali z nej už z diaľky.

Povzdychla si a zatlačila do dverí, pričom balansovala s taškou s jedlom na pleci. Dvere sa jej zdali ťažšie ako zvyčajne. Keď ich už mala spolovice otvorené, otočila sa.

„Viktor. Chcem, aby si ihneď odišiel. Počuješ? Chápem, že je to náročné, ale musíš to pochopiť. Nijaké *my* už neexistuje.“

Venoval jej dlhý pohľad.

„Len si vezmi tento list.“

Podal jej obálku s jej menom a pred odchodom jej ešte vtlačil na líce rýchly bozk. Líce ju páliło po dotyku jeho pier. Z jeho vône sa jej dvíhal žalúdok. Malými a rýchlymi krokmi sa od nej vzdáľoval po ulici. Chvíľu ho pozorovala, ale potom rýchlo prešla bránou a vybehla hore schodmi.

Keď zabuchla vchodové dvere, na chvíľu zastala a oprela sa o ne. Iba dýchala a civela na ten chaos, ktorý sa pred ňou rozprestieral.

Myslela si, že svoj byt bude milovať už od prvého dňa, pretože jej určitým spôsobom pomohol oslobodiť sa od Viktora. V skutočnosti sa tu však nikdy necítila ako doma. Cítila sa v ňom skôr ako na prestupnej stanici, ako na zastávke vlaku kdesi ďaleko, na dedine. Miesto, kde sa prestupuje z vlaku do vlaku. Človek tam vystúpi, zhlboka sa nadýchne, rozhliadne sa a skonštatuje, že je to miesto, ktoré už pravdepodobne nikdy neuvidí. Následne nastúpi do ďalšieho vlaku a pokračuje v ceste.

Prekročila niekoľko sťahovacích škatúl, prehodila si bundu cez stoličku a zamierila do kuchyne s výhľadom na Vitaberský park. Odsunula tanieru z rána, aby uvoľnila miesto taške s jedlom, ktoré si vyzdvihla zo svojej obľúbenej talianskej reštaurácie. Pripomenula si výhody toho, keď po sebe človek uprace hneď, namiesto toho, aby všetko stále nechával vonku. Ešte stále sa to nenaučila. Myslela si, že s pribúdajúcim vekom sa stane poriadkumilovnejšou, ale vývin osobnosti zrejme takto nefunguje. Aspoň nie v jej prípade.

Na pár sekúnd zaváhala, ale potom otvorila list od Viktora a rýchlo po ňom preletela očami.

Rovnaké nezmysly ako zvyčajne.

O tom, ako sa chcel zmeniť, o svojej výchove a množstvo ďalších táranín. Všetko sa týkalo jeho.

Ja chcem.

Ja mám pocit.

Ja si myslím, že...

Hodila list do odpadkového koša a vyprázdnila naň kávový filter z rána. Čierna hrudkovitá kávová usadenina vytvorila na papieri hnedé škvrny.

Tak veľmi túžila presťahovať sa do Káhiry. Bolo by pre ňu darom z nebies, keby mohla pracovať ako spravodajkyňa a na pár rokov opustiť Štokholm. Hoci by jej určite chýbal otec a babička, s najväčšou pravdepodobnosťou by ju tam mohli prísť navštíviť. Zrejme aj s otcovou manželkou Disou a jej ulízaným synom Gabrielom v závese. V Káhire by však aspoň bola ďaleko, veľmi ďaleko od Viktora. Dúfala, že jej exmanžel si zatiaľ nájde niekoho nového a nechá ju na pokoji aj po tom, čo sa vráti z Káhiry.

Otvorila chladničku a prehrabala sa v malých fľašiach vína. Po rozvode si raz kúpila malú fľašu šampanského, aby si pripomenula, že život vo dvojici nie je podmienkou na to, aby si človek mohol vychutnávať dobré jedlo a nápoje. Keď otvorila fľašu, ktorá bola určená len pre ňu, po tele sa jej rozlial príjemný pocit. Isto, cítila sa trochu osamelá, ale cítila aj to, že je silnejšia.

Keď potom išla do obchodu s alkoholom, kúpila si malé fľaše červeného a bieleho vína. Teraz sa z toho stal jej nový zvyk. Hoci by to nikdy nikomu nepriznala, tieto malé fľašky predstavovali symbol jej nezávislosti. Prešla prstami po fľaškách v chladničke a rozhodla sa pre Sancerre z údolia Loiry.

Sophia si vzala večeru, vošla do obývačky a zaborila sa do pohovky. Pustila sa do tenučkých cestovín s homárom a krémovou omáčkou z paradajok a brandy, ktoré vyjedala priamo z obalu. Ochutnala víno a zavrela oči. Zapla CNN, ale rýchlo si to rozmyslela a namiesto toho si pustila Netflix. Jej mozog by už dnes večer nevládal vstrebať žiadne ďalšie fakty. Prezrela si ponuku romantických komédií a napokon sa rozhodla pre *Notting Hill*, ktorý už videla aspoň desaťkrát. Nabrala si do úst poriadny hlt cestovín s homárom a dovolila svetu tam vonku na chvíľu zmiznúť.

Mala vo zvyku vraviť, že neznáša romantické komédie, lebo tomuto žánru chýba originalita a že tieto filmy vytvárajú falošný obraz o láske a spolužití v páre. A že v skutočnosti ide len o opakovanie toho istého príbehu stále dookola, kde hlavná postava v záverečnej scéne elegantne nadvihne nohu, počas toho ako pobožká chlapa, o ktorom všetci od začiatku vedia, že ho dostane. Pravdou však bolo, že takéto filmy milovala. Dávali jej nádej, že na konci dúhy na ňu skutočne niekto čaká, hoci sa jej to zdalo nedosiahnuteľné.

5

Sophia sa zobudila uprostred noci zaliata studeným potom. Siahla po mobile. 3.46. Zatlačila si rukami na spánky a zavrela oči.

Opäť sa jej snívало o práci. O tom, že neprišla načas, zmeškala vysielanie a rozprávala z cesty. Aké úbohé. Ostatným sa určite snívali nočné mory o ľuďoch, ktorých milujú a ktorých postihlo niečo strašné. Keď mala Sophia desať rokov, jej mama zomrela na rakovinu, ale jej sa o tom nikdy nesnívali nočné mory. Nesnívalo sa jej ani o tom, že by stratila svoju babičku či otca, jedinú rodinu, ktorá jej zostala.

Otočila sa na brucho a zatlačila si tvár do vankúša. Snažila sa znova zaspáť, ale nedarilo sa jej to. Telom jej lomcoval strach z úsvitu. Prehadzovala sa v širokej posteli, jej telo sa nevedelo rozhodnúť, či je mu zima, alebo teplo. Zvyčajne jej počas spánku mrzli nohy a do postele si brávala hrubé ponožky, ale teraz akoby ňou prechádzali vlny horúčavy. Stiahla si ponožky a hodila ich na zem. V jednej chvíli jej po chrbte stekal pot, v ďalšej sa triasla a zababušila sa do periny. Obrátila sa a zasa sa pozrela na telefón.

4.03.

Po ďalšej polhodine to vzdala. Opäť si natiahla ponožky a prehrabala sa v škatuliach, aby našla veľký pletený sveter. Presunula sa do kuchyne, kde si pripravila šálku čaju Earl Grey a potom si sadla za kuchynský stôl. Pozerala sa von na Vitaberský park a máčala čajové vrecúško v šálke, až kým horúci nápoj konečne nezískal tú správnu farbu.

Priblížila si čaj k ústam a strhla sa, keď sa dotkol jej pier.

Za oknom začalo svitať, tak si vzala do ruky mobil a začala si prechádzať zahraničné spravodajské stránky – arabské, francúzske a americké. Možno nájde niečo, na čo by mohla urobiť reportáž z pohľadu Švédska. Chcela byť i naďalej tá najlepšia, aj teraz, počas dôležitých posledných dní, skôr ako v redakcii padne rozhodnutie. Našla článok o Tunisku, ktorý sa jej páčil, ale chcela počuť, čo si o ňom myslí Fatima. Hodiny na mobile ukazovali 5.10. Na niekoľko sekúnd zaváhala, potom ťukla prstom na meno v zozname naposledy volaných čísel. Sophiu oslovil ospalý hlas.

„Čo je?“

„Si hore?“

Ticho.

„Len povedz, čo chceš.“

Fatima zakašľala do telefónu.

„Ide o CNN, dnes majú naozaj dobrý článok o Tunisku. Napadlo mi, že by sme mohli...“

„Sophia...“ Fatima ju prerušila a zasyčala do telefónu. „Je päť hodín. PÄŤ. Preberieme to v redakcii, keď sa uvidíme. Dočerta, nebuď taká posadnutá robotou.“

Fatima ukončila hovor skôr, ako Sophia stihla povedať čokoľvek ďalšie.

6

Fatima nastavila kameru a statív pred palácom Sagerska huset a nachystala všetko potrebné. Biela budova z devätnásteho storočia by sa mala pekne vynímať na pozadí záberu. Zamávala zopár ľuďom, ktorých poznala z konkurenčného kanála a ktorí si rozkladali veci vedľa nej a Sophie.

Fatima sa spojila so štúdiom a overila si, že majú zvuk aj obraz. Nastavila vyváženie bielej pomocou papiera, ktorý vždy nosila v zadnom vrecku.

Všetko vyzeralo dobre.

Malo to byť bežné rutinné vysielanie. Bolo chladno a z oblohy padal tichý dážď. Fúkla si teplý vzduch na prsty a niekoľkokrát poskočila, aby sa zohriala.

Fatima pozorovala Sophiu, ako stojí opretá o stenu. Vyzerala ako duchom neprítomná. Vedela, že má problémy s bývalým manželom. Nikdy to nepovedala otvorene, ale vždy mala pocit, že Sophiin exmanžel nebol práve ideálny chlap. Napriek tomu, že sa Sophia stala jednou z Fatimíných najlepších priateľiek, neodvážila sa jej na to opýtať. Bolo to priveľa aj na Fatimu, ktorá sa zvyčajne dokázala spýtať kohokoľvek na čokoľvek bez toho, aby sa pritom cítila trápne. Sophia jej navyše niekoľkokrát dala jasne najavo, že nechce hovoriť o svojom rozvode.

„O tridsať sekúnd začíname. Všetko v poriadku?“ opýtala sa, ale ako odpoveď dostala iba tiché prikývnutie.

Fatima videla, ako si Sophia položila ruku na hrud', ako sa snažila dýchať zhlboka a pokojne. Pre Sophiu Lindgrenovú

to bolo nezvyčajné správanie. Zvykla robiť živé vstupy s ľahkosťou, akoby sedela pri káve s kamarátkou. Nie hyperventilovať. Fatima zvrátila obočie. *Niečo nie je v poriadku.*

„Máme ešte päť sekúnd,“ vyslovila tichým hlasom a znova sa pozrela na Sophiu.

Počula, ako jej do ucha niečo hovorí kolega zo štúdia, trochu si napravila slúchadlá a prstami ukazovala, koľko sekúnd zostáva do začiatku živého vysielania. Fatimin posledný prst zmizol po odpočítavaní a nad kamerou sa rozsvietilo červené svetlo. Ukázala palec hore a usmiala sa na Sophiu, ale jej úsmev rýchlo zmizol, keď zbadala výraz na kamarátkinej tvári. Sophia vypleštila oči a otvorila ústa, aby niečo povedala, ale nevydala žiadny zvuk. Jej pohľad bol prázdny a bez života.

Fatima zvažovala, či okamžite preruší prenos, ale rozhodla sa, že dá Sophii pár sekúnd na to, aby sa spamätala.

„Sophia, počujeme sa?“ opýtal sa moderátor, sediaci v spravodajskom štúdiu.

Fatima pocítila, ako dážd' silnie, a cez objektív videla, ako zmrznutej Sophii steká po nose niekoľko veľkých kvapiek.

„Ideme naživo, čo sa deje?“ zasyčala Fatima a zamávala rukou.

Spočiatku ju to nahnevalo. *Prečo Sophia sabotuje vysielanie?* Potom si však uvedomila, že niečo v Sophiinom výraze tváre bolo zlé.

Veľmi zlé.

Zdalo sa, akoby Sophiu opustilo jej profesionálne ja. Fatima sledovala, ako v jej kolegyni vrie hnev. Rozlieval sa ako vriace mlieko vytekajúce z hrnca, ktoré čochvíľa prihorí na sporáku a začne odporne zapáchať.

Vtedy si to uvedomila. Mohlo to znamenať iba jedno. Káhira. Zrazu videla, ako Sophia urobila niekoľko krokov ku kamere a priblížila sa k objektívu, takže celý obraz na televíznej obrazovke vyplnila jej zvlhnutá tvár.

Fatima stála s otvorenými ústami a na malom displeji sa dívala na ten istý detailný obraz, ktorého svedkom bol zvyšok Švédska. Na pár sekúnd akoby sa zastavil svet – akoby zadržal dych.

Vtom sa Fatima náhle prebrala. Siahla rukou po kamere a rýchlym ťuknutím prerušila priamy prenos.

„Vy dve, čo tam, dopekla, vyvádzate? Čo to má, dofrasa, znamenať?“

Zamračila sa, keď začula spříšku nadávok zo štúdia, ktoré jej vyprskli do ucha, a vytrhla si slúchadlá z uší.

Civela na Sophiu, ktorá zostala nehybne stáť.

„Čo sa stalo? Sophia?“

Fatimin hlas bol neutrálny – ani drsný, ani jemný. Ako hlas zdravotnej sestry v sanitke na mieste nehody. Vecný. Keď nedostala odpoveď, zopakovala otázku.

Sophia vybrala z vrečka roztrasenou rukou mobil a zamávala ním v daždi.

„E-mail. Dali mi vedieť e-mailom. Tú prácu dostal Patrik. Nie ja.“

Hlas mala neprirodzene vysoký a oči upierala niekam ďaleko za Fatimu, keď opakovala tieto vety stále dookola.

Fatima pustila dáždňik, ktorý chránil televíznu výbavu pred dažďom, dlhými krokmi obišla kameru a bez slova objala kamarátku.